

Menedzser
Praxis

GAZDA

JOG KÖVETŐ

Hiteles partner a változásban

ÚTMUTATÓ GAZDÁLKODÓKNAK
AZ ELEKTRONIKUS GAZDÁLKODÁSI
NAPLÓ VEZETÉSÉHEZ ÉS A PERMETEZÉS
ADMINISZTRÁCIÓJÁHOZ

Útmutató gazdálkodóknak az elektronikus Gazdálkodási Napló vezetéséhez és a permetezés adminisztrációjához

Összeállította:
Szűcs-Móré Viktória
agrárszakértő,
Agrártámogatási Tanácsadói Irodavezető

Menedzser Praxis * 2024

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	4
I. Historikus áttekintés.....	5
1. Hogyan indult a Gazdálkodási napló?	5
2. Honnan ered a Permetezési napló?	7
II. A 2023-as év tapasztalatai.....	7
3. Az adatszolgáltatás során felmerült legfontosabb problémák.....	8
4. A NAK pilot projektje	13
III. Készüljünk a 2024-es adatszolgáltatási időszakra!.....	15
5. Jogszabályi változások, kötelezettségek áttekintése	15
6. Aktuális nehézségek	25
7. Várakozások a 2024-es adatszolgáltatással kapcsolatban	25
8. Hogyan álljunk neki a 2024-es naptári év adatszolgáltatási időszakának?.....	27
9. Idén már 1000 ügyfélszolgálati ponton állnak rendelkezésre a falugazdászok.....	29

Előszó

Az elektronikus gazdálkodási napló máig rendkívül vitatott téma, sem a szabályozási rendszere, sem a 2023-ban kötelezően bevezetett felülete nem kiforrott.

2024 elején ugyan a benyújtási határidőt meghosszabbították és a kötelezettségek tekintetében is voltak engedmények a felület használata során felmerült nehézségek miatt, számtalan gazdálkodónak, szaktanácsadónak, NAK falugazdásznak, az ágazatban dolgozó szakértőnek és még a döntéshozatali szinten dolgozóknak is okozott néhány álmatlan éjszakát az új rendszer. Mindenki törekedett rá, hogy a kötelezettségnek a nehezített körülmények ellenére is meg tudjon felelni, az adatszolgáltatás határidőre benyújtásra kerüljön, csökkenjen a támogatást veszélyeztető szankció lehetősége, mértéke. A 2023-ban bevezetett új támogatási forma, az Agro-ökológiai program feltételrendszerét is elegendő volt átlátni, annak során is levonásra kerültek a tapasztalatok mind gazdálkodói, mind jogalkotói oldalon, de az elektronikus gazdálkodási napló kötelezettség teljesítéséhez még csupán a koncepció sincs megnyugtató formában. Alapvetően a gazdálkodási napló vezetésére vonatkozó kötelezettség tekintetében elmondható, hogy az egyes rendeletek, pályázatok a korábbiakban is kötelezték a gazdálkodókat az adataik papír alapon történő vezetésére, azonban az új AÖP 2023-ban érvényes előírása által az elektronikus benyújtásra kötelezettek száma drasztikusan megnőtt. Nem csupán az akadozó, olykor működésképtelen, új elektronikus platform okozott gondot, de a felület felépítésének köszönhetően például a korábbi nitrát adatszolgáltatás rögzítésének időigénye is többszöröződött.

A következő néhány oldalban egyrészt összefoglalom az elmúlt egy év tapasztalatait, másrészt igyekszem tisztázni a gazdálkodási naplóra 2024-ben vonatkozó kötelezettségeket a változások tükrében. Kitérek a várható módosításokra, továbbá a NAK gazdálkodási napló adatrögzítésében vállalt szerepére.

I. HISTORIKUS ÁTTEKINTÉS

Mindenekelőtt a gazdálkodási napló kitöltésére vonatkozóan érdemes annak alapvető célját tisztázni. A gazdálkodási napló azt segíti elő, hogy a gazdálkodók jogszerű mezőgazdasági termelésre, földművelésre irányuló tevékenységei ellenőrizhetők legyenek. Az új támogatási ciklusban Magyarországnak a Közös Agrárpolitika intézkedéseinek végrehajtása során át kellett tennie a korábbi előírás-alapú megfelelés helyett az eredményalapú megfelelésre. Ezt úgy kell érteni, hogy az elmúlt években, ha betartásra kerültek a jogszabályok, Magyarország, így a termelők is jogosulttá váltak a támogatásokra. Az eredmények a 7 éves ciklus alatt 2 alkalommal kerültek megvizsgálásra. A 2023 és 2027 közötti időszakban azonban az egyes intézkedések eredményeit, a támogatásokban megfogalmazott célok elérését évente, számszerűsítve kell tudni felmutatni az Európai Bizottság számára. Ha ezektől a céloktól egy bizonyos százaléknál nagyobb eltérés mutatkozik, akkor viszonylag hamar lehet pénzügyi következménye a tagállam számára.

Az elektronikus gazdálkodási napló tehát egy olyan eszköz, amely hatékonyan segíti a tagállami adatszolgáltatást, miközben egységesít több jelenlegi termelői adatszolgáltatási kötelezettséget is. A napló kitöltése során tehát érdemes szem előtt tartani, hogy az egyes műveletek rögzítése a gazdálkodó által egyénileg, a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatási eljárásban vállalt kötelezettségeknek való megfelelést hivatott alátámasztani a gazdálkodásra vonatkozó alapvető szabályok betartása (a növényegészségügyi és növényvédelmi kötelezettségek teljesítésének, a beporzók védelmének biztosítása, a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program végrehajtása) mellett.

I. HOGYAN INDULT A GAZDÁLKODÁSI NAPLÓ?

2010

Korábban az érintett gazdálkodóknak kizárólag papír alapon kellett vezetniük a gazdálkodási naplót. A hatékonyabb ellenőrzés érdekében a magyar kormányzat már a 2010-es évek elején elkezdte vizsgálni az elektronikus gazdálkodási napló bevezetésének lehetőségét. 2010-től az ÚMVP AKG és ÖKO programokban a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal által üzemeltetett, ÁNYK web-GN vált az adatszolgáltatási felületté, ahol a napló egy részének adattartalmát kellett a megfelelő formátumban feltölteni vagy kézzel kitölteni. A naplót gazdálkodási évre vonatkozóan kellett elkészíteni, a napló adattartalmát a tápanyag-gazdálkodási tervvel együtt fel kellett tölteni az említett felületre. A gazdálkodási napló és tápanyag-gazdálkodási tervvel kapcsolatos mulasztás esetén az előző évi támogatás összegének 15+15%-át vonták le szankcióként a gazdálkodótól.

2016

2016 óta a Vidékfejlesztési Programból (VP) finanszírozott egyes támogatások igénylőinek is kötelező a gazdálkodási napló vezetése. Ettől az időszaktól kezdve naptári évre vonatkozóan kell elkészíteni a gazdálkodási naplót, az adatszolgáltatási határidő pedig következő év január 31., mely során szintén be kell nyújtani a tápanyag-gazdálkodási terv adattartalmát is. Mulasztás esetén a szankció mértéke – hasonlóan az előző évi támogatás összegének – 15+15%-a volt.

VPAKG2016 - A támogatást igénylő köteles az előző évre vonatkozó a gazdálkodási naplónak a 15. számú mellékletben meghatározott adattartalmát adott évet követő év január 1. és január 31. között az adott évre vonatkozóan aktuális elektronikus formanyomtatványon, elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül benyújtani a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz (a továbbiakban: NÉBIH). A gazdálkodási napló adattartalmának benyújtása vonatkozásában hiánypótlásnak helye nincs és a fenti határidő jogvesztő hatályú.

2022

A 2022. évi adatok tekintetében még az alábbiak szerint kellett eleget tenni az egyes kötelezettségeknek:

- Gazdálkodási napló: ÁNYK nyomtatvány elektronikus kitöltése a WebGN felületen
 - » Kiknek:
 - » agrár-környezetgazdálkodási kifizetés
 - » ökológiai gazdálkodás támogatás
 - » NATURA 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
 - » élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások
- Nitrát adatszolgáltatás: ÁNYK nyomtatvány elektronikus kitöltése a Nitrát adatlap felületen

2023

A 2023-ban bevezetett új felületre való áttérés vonatkozott minden megvalósítás alatt lévő pályázatra, így valamennyi felhívás elvárása módosításra került, többek között a növénytermesztésben egyik legnépszerűbb Agrár-környezetgazdálkodási programban is.

VPAKG2021- A támogatást igénylő köteles a teljes 2023. évre vonatkozóan a 13/2023. (IV. 19.) AM rendelet szerinti gazdálkodási naplót, a NÉBIH honlapján elérhető elektronikus Gazdálkodási Naplóban (e-GN) rögzíteni és benyújtani 2024. február 15-éig. A támogatást igénylő köteles a teljes 2024. évre vonatkozóan a 13/2023. (IV. 19.) AM rendelet szerinti gazdálkodási naplót, a NÉBIH honlapján elérhető elektronikus Gazdálkodási Naplóban (e-GN) rögzíteni és benyújtani 2025. január 31-ig.

2. HONNAN ERED A PERMETEZÉSI NAPLÓ?

A peszticidekre vonatkozó statisztikáról szóló **1185/2009/EK rendelet (2009. november 25.) adatszolgáltatási kötelezettséget ír elő a tagállamok számára a növényvédő szerek felhasználására vonatkozóan, amely kiterjed az adott tagállamban termesztett növényekre és felhasznált anyagokra.**

A „43/2010 (IV. 23.) FVM rendelet a növényvédelmi tevékenységről” szabályozás alapján papír alapon már a korábbi években is vezetnie kellett a Permetezési napló önálló nyomtatványát a gazdálkodóknak, de elektronikusan azon ügyfeleknek kellett benyújtani, akik erre levélben külön felszólítást kaptak, továbbá egy-egy ellenőrzés alkalmával kellett tudni bemutatni.

Az eredeti koncepció szerint 2022. július 1-től kellett volna vezetni az e-Permetezési naplót minden érintettnek, aki számára a 43/2010 (IV. 23.) FVM rendelet alapvetően előírja, de tekintettel arra, hogy a terület még nem készült el, a gazdálkodóknak lehetősége sem volt felkészülni, az egyes érdekvédelmi szervezetek munkájának eredményeként fél év haladékot és könnyítéseket kaptak a gazdák. A kötelezettség csupán 2023. 01. 01-től lépett érvénybe, amely még lehetővé tette a kötelezettek számára a nyilvántartás évközbeni papíralapú vezetését, majd 2024. 01. 01 – 2024. 01. 31. közötti feltöltését. A kialakított elektronikus terület napi használata csak a 10 hektárnál nagyobb területen gazdálkodók számára vált kötelezővé a szántóterületeken végzett rovarölő szeres kezelések 24 órán belüli bejelentésére vonatkozóan.

II. A 2023-AS ÉV TAPASZTALATAI

A méhek védelmének érdekében beiktatott, a Permetezési napló naprakész, elektronikus vezetését megkövetelő szigorú kötelezettség – amely minden kezelésnek még az elvégzését megelőző bejelentését várta el – a méhpusztulások megakadályozását célozta és eredetileg a tervezhetőségre törekedtek, azonban a gyakorlat azt igazolta, hogy adminisztráció tekintetében a terveket rendszerint felülíró valóság (időjárás, eszköz meghibásodás, egyéb mezőgazdasági specifikumok) folyamatos lekötése, az előzetesen rögzített tervek állandó felülírása mértéktelen többlet adminisztrációt követel, így végül 2023. 01. 01-től az érintett (szántóföldi kultúrában végzett rovarölő szeres) kezelések bejelentését a művelet elvégzését követően 24 órán belül kellett megtennie a 10 hektárnál nagyobb összterületen gazdálkodók-

nak a Nemzeti Élelmiszerlánc-Biztonsági Hivatal (Nébih) által fejlesztett és üzemeltetett új elektronikus felületen.

Az újonnan induló Agro-ökológiai Program (AÖP) esetében 2023-ban a támogatás egyik feltétele a Gazdálkodási napló teljes gazdaságra vonatkozó vezetése és elektronikus benyújtása volt, de maga az elektronikus vezetés önkéntes, a gazdálkodó döntésétől függött abban az évben. Ezzel a szabályozással tehát az előzményeket tekintve az elektronikus Gazdálkodási naplót benyújtók köre jelentős mértékben megnövekedett, hiszen az új támogatás kiemelt népszerűségnek örvendett, közel négymillió hektárra vonatkozóan igényeltek támogatást. A duplikált adminisztráció azonban már itt is megjelent, hiszen az egységes és átlátható ügyintézésre, valamint a szükségesnél semmiképpen sem több helyszíni ellenőrzésre hivatkozva az egyes AÖP-gyakorlatok legfontosabb műveleteit a Gazdálkodási naplótól függetlenül az egységes kérelem (EK) felületének agrotechnikai bejelentései között is rögzíteni kellett. A korábbi zöldítési támogatás keretében már megismert módon például a másodvetések elvetésének tényét vagy a különböző kaszási időpontokat, továbbá egyéb, a választott gyakorlatok teljesítésének ellenőrzése szempontjából elengedhetetlen eseményeket szükséges volt mindkét felületen rögzíteni.

2023. július 1-től az adatszolgáltatás adattartalma bővült, a felületen ezt követően az e-Permetezési napló funkcionalitáson felül, a növényvédő szerek kezelése mellett más, a Gazdálkodási napló műveleteinek, nitrát adatszolgáltatás adatainak rögzítése is lehetővé vált, bár a további jogcímek csak augusztus 1-jétől váltak elérhetővé.

Mely adatszolgáltatásokat váltotta ki az új e-GN?

- WebGN
- e-permetezési napló
- Nitrát adatszolgáltatás

3. AZ ADATSZOLGÁLTATÁS SORÁN FELMERÜLT LEGFONTOSABB PROBLÉMÁK

a) Gazdálkodási év használata

Az előzményekből ugyan láthatjuk, hogy a naprakész elektronikus adatszolgáltatás gondolata már bőven a szóban forgó felület fejlesztése előtt felmerült, a szoftver elkészítését megelőzően számos alapvető logika nem került tisztázásra és alapos átgondolásra. Példaként említve, a Gazdálkodási napló felépítésében törekedett egy üzemirányítási rendszer működését lekövetni, tehát az egyes kultúrákhoz kapcsolódó műveleteket gazdálkodási év tagolásában elhatárolni, azonban tekintettel arra,

hogyan az adatszolgáltatás naptári évre vonatkozik, sok esetben okozott kérdést és problémát ennek rögzítése. Az igaz, hogy egy farm-menedzsment szoftverben elengedhetetlen a költségek gyűjtése adott kultúra jövedelmezőségének elemzése szempontjából, hogy az elvégzett munkaműveleteit a gazdálkodó legalább tábla szerint tudja csoportosítani, de adatszolgáltatás szempontjából gondot jelentett ez a tagolás, az adatrögzítők sok esetben nem tudták, hogy mely műveleteket melyik évre kell rögzíteni. Sajnos a Magyar Államkincstár (MÁK) ellenőrzései során is volt ebből fakadó probléma, mivel az egyes ellenőrök bizonyos műveletek rögzítését nem fogadták el, mivel azok nem a 2023-as Gazdálkodási napló részét képezték.

b) A rendszer felépítése

Kép1.: Az elektronikus adatszolgáltatási rendszer felületének felépítése teszttadatokkal szemléltetve

Tételazonosító	Adatszolgáltatás azonosítójának száma	Leírás	Terület	Terület kódja	Adatszolgáltatás azonosítójának száma	Terület	Terület kódja	Adatszolgáltatás azonosítójának száma	Terület	Terület kódja
1000	1	217 Borsoska, Pajzsa (2023)	szőlő	1.000	2023.01.01	2023.01.01	Helyettesítő			
1000	2	217 Borsoska, Pajzsa (2023)	szőlő	1.0	2023.01.01	2023.01.01	Helyettesítő			
10	10	Jánosbánya (2023)	szőlő	1.000	2023.01.01	2023.01.01	Helyettesítő			
10	10	Magyarság (2023)	szőlő	1.0	2023.01.01	2023.01.01	Helyettesítő			
1000	1000	Magyarság (2023)	szőlő	1.0	2023.01.01	2023.01.01	Helyettesítő			

Kép2.: Az elektronikus adatszolgáltatási rendszer felületének felépítése teszttadatokkal szemléltetve

Tételazonosító	Adatszolgáltatás azonosítójának száma	Leírás	Terület	Terület kódja	Adatszolgáltatás azonosítójának száma	Terület	Terület kódja	Adatszolgáltatás azonosítójának száma	Terület	Terület kódja
1000	1	217 Borsoska, Pajzsa (2023)	szőlő	1.000	2023.01.01	2023.01.01	Helyettesítő			
1000	2	217 Borsoska, Pajzsa (2023)	szőlő	1.0	2023.01.01	2023.01.01	Helyettesítő			
10	10	Jánosbánya (2023)	szőlő	1.000	2023.01.01	2023.01.01	Helyettesítő			
10	10	Magyarság (2023)	szőlő	1.0	2023.01.01	2023.01.01	Helyettesítő			
1000	1000	Magyarság (2023)	szőlő	1.0	2023.01.01	2023.01.01	Helyettesítő			

Tételazonosító	Adatszolgáltatás azonosítójának száma	Leírás	Terület	Terület kódja	Adatszolgáltatás azonosítójának száma	Terület	Terület kódja	Adatszolgáltatás azonosítójának száma	Terület	Terület kódja
1000	1000	Magyarság (2023)	szőlő	1.000	2023.01.01	2023.01.01	Helyettesítő			
1000	1000	Magyarság (2023)	szőlő	1.000	2023.01.01	2023.01.01	Helyettesítő			

A rendszer rögzítésének logikája szerint a felületre belépve azt tapasztaljuk, hogy a nagyobb, összesítő adatokat bontja le parcella szintre. Először szükséges megadni a Hasznosítás teljes területét, ezt követően lehet felvinni a termőhely adatokat (amely a parcellákat jelenti), majd a hasznosításokat (amely a termesztett növénykultúrát jelenti) és ezeket követően lehet műveleteket rögzíteni. Az általános felhasználó, illetve legtöbb gazdálkodó táblákban gondolkodik, hiszen ez az alapegysége a műveleteinek és az egységes kérelemnek is, ezekhez köthetők a további paraméterek, amelyek végső soron összesíthetők. Ha a felhasználó előzetesen nem nézte meg az oktatói videókat vagy a felhasználói kézikönyvet, valószínűleg elég nehezen találja meg az egyes sorokra való kattintással lenyíló rétegeket. Amíg az adatrögzítő nem szerez kellő tapasztalatot, nem lehet elengedni a felhasználási útmutatót, aminek a frissítése ráadásul nem is tudta követni a felület folyamatos fejlesztését, a megjelenő új funkciókat.

c) Adatok szerkeszthetősége

Adatok módosítására sokáig nem volt lehetőség, a rendszer tervezésekor nem vették figyelembe, hogy gyakran akár a valóságban bekövetkező változások, akár adatrögzítési hibák szükségessé teszik a szerkesztés funkcionalitását. Érthető, hogy informatikailag szükség van fix alapokra, amelyekhez a további adatok rögzíthetők, azonban elmondható, hogy a rendszer rugalmatlansága nagyban megnehezítette a gazdálkodók, adatrögzítők munkáját, hiszen a nem megfelelő adatok törlése és újbóli rögzítése plusz időt vett igénybe. Mivel az Egységes Kérelem felületén kezelni kell az egyes változásokat, a Nébih közleménye szerint viszont, ha az EK beadási időszakot követően történt vagy történik adatváltozás, a területváltozást nem kell átvezetni a naplóban (ugyanis a támogatható terület változásától a tábla tényleges területe nem változik), az egyes hatóságok adatrögzítési alapjául szolgáló egységekben, a parcella adatokban különbözőségek lehetnek. Legalábbis 2023-ban erre még bőven akadt precedens.

d) Gyakorló felület

Valamennyi informatikai rendszer működésének elsajátítása során elengedhetetlen a tanulásra használható tesztfelület. Ezen a külön felületen tud a felhasználó gyakorolni, a rendszer funkcionalitását kipróbálni. A 2023. 01. 01-től kötelező használatra előírt Permetezési- és Gazdálkodási napló gyakorló felülete csupán 2023. 10. 02-től vált elérhetővé a gazdálkodók számára, amely szintén igazolja, hogy a rendszer bevezetése, élesítése nem volt kellően átgondolt.

e) Másolás, tömeges adatrögzítés

Ahogy az már a rendszer felépítése blokkban kifejtésre került, a szoftver felépítése és működése vélhetően a kisebb termelőkre lett optimalizálva. Gazdálkodásuk során még a legkisebb termelők is törekednek a koncentrációra, amely akkor hatékony, ha a diverzitást megtartva azonos igényű termőhelyen azonos növényt, fajtát természetnek azonos technológiával. Ha a felhasználó napi szinten tölti a felületet, akkor is nagy segítséget jelent számára, ha a fenti okoknál fogva van lehetőség ezt csoportosítva megtenni. Vélhetően a nagyobb gazdaságok esetében a rendszer tervezői arra alapoztak, hogy ezen felhasználói csoportok a piaci szoftverekből fogják megvalósítani az adatbetöltést, hiszen a jelenlegi funkcionalitás mellett egy több száz hektáros gazdaságméretnél az adatrögzítés, a 2023-as év második felében bekerülő másolás funkciók mellett is körülményes és időigényes.

f) Figyelmeztetések, ellenőrzések

Valamennyi szoftver használata során a rendszerbe épített figyelmeztetések, automatikus ellenőrzések nagyban támogatják az adatrögzítési hibák elkerülését, a felhasználó tanulását. A tavalyi évben viszonylag kevés ilyen eszköz segítette a gazdálkodókat vagy adminisztrátorokat a rendszeren belül. Problémát jelentett például a növényvédő szerek átláthatatlan adatbázisa is, amelyben a párhuzamos engedélyek miatt egyes termékek többszörösen jelentek meg, így a felhasználó az egyéb, megkülönböztető információ hiányában találmra választott egy készítményt és csupán bízni tudott abban, hogy az adatrögzítés nem lesz téves és nem von szankciót maga után. Az ilyen téves rögzítésekből eredő szankciók elkerülése érdekében nagy segítséget jelentenek például a növényvédőszer-adatbázisra épülő figyelmeztetések. Előfordult azonban olyan eset is, hogy az egyes táblák műveletei közötti lépkedések miatt maradt el egy-egy művelet véglegesítése is, amelyre a rendszer nem hívta fel a figyelmet és a felépítésnél már kifejtett okoknál fogva ezek ellenőrzésére csak az egyes táblákat egyesével végig kattintva van lehetőség.

g) Nyomtatvány export

2023-ban az elektronikus Gazdálkodási napló bevezetésével átalakult a papíralapú nyomtatvány is. A 2023. évi egységes kérelem benyújtási időszakának utolsó napjától, vagyis 2023. június 10-től már az új, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) honlapján közzétett Gazdálkodási napló nyomtatvány vezetése volt elvárt a Vidékfejlesztési Programban korábban támogatást elnyert és annak kifizetését igénylő gazdálkodóktól, míg a 2023. évi egységes kérelem benyújtási időszakának utolsó napját,

azaz 2023. június 9-ét megelőző időszak tekintetében a Magyar Államkincstár honlapján közzétett Gazdálkodási napló vezetése volt előírva. Amennyiben egy gazdálkodó azt választotta, hogy a Permetezési naplóját már az év elejétől a Nébih online rendszerében vezeti, dupla adminisztráció nélkül nem tudott megfelelni a MÁK helyszíni ellenőrzései során, hiszen a Nébih e-GN rendszere nem tudta a fenti időszakok szerint legenerálni a megfelelő nyomtatványokat, az ellenőrzés sajnos szankcióval járt.

Kép3.: Gazdálkodási napló formanyomtatványok 2023-ban

The image shows a screenshot of the 'GAZDÁLKODÁSI NAPLÓ' (Business Register) form for 2023. The form is divided into several sections. The top section is the header, which includes the logo of the Ministry of Agriculture and Rural Affairs (MÁK) and the text 'GAZDÁLKODÁSI NAPLÓ' and 'TÖLTP - A GAZDÁLKODÓ ADATAI'. Below the header, there are several input fields for personal data, including name, address, and contact information. The main part of the form is divided into two main sections: '1. Gazdálkodó adatok' (Business Data) and 'Kapcsolattartó adatok' (Contact Data). The '1. Gazdálkodó adatok' section includes fields for the business name, type, and registration details. The 'Kapcsolattartó adatok' section includes a table for contact information, with columns for name, telephone, mobile telephone, email, and title. The form is presented in a grid layout with various input fields and labels.

h) ENAR adatátöltés

A figyelmeztetések bekezdésben már szó volt róla, hogy egy adott hatóság által kezelt valamennyi adatbázis, nyilvántartás együttes kezelése, az adatok átadása a felhasználó adatrögzítésének megkönnyítése érdekében kiemelt fontosságú funkció. Tekintettel arra, hogy a nyár végére megvalósult a MÁK által kezelt egységes kérelmek adatainak betöltése is, jogos elvárás volt a Nébih által kezelt ENAR nyilvántartás adatainak e-GN-be való betöltése, amely még jelenleg is várta magára.

i) Rendszerlassulás, leállás, adatvesztés

Vélhetően előfordultak a felhasználónak felróható, mentések hiányára visszavezethető adatvesztések is, de ősszel, az adatfeltöltések tömeges megkezdésekor számtalan meny-

nyiségben jelentkeztek adatvesztések és duplikálódások egyaránt, melyek révén a rendszer teljesen megbízhatatlanná vált, így természetes reakció volt a felhasználók részéről a kivárá, amely aztán természetesen még nagyobb dömpinget okozott. Miután egy-egy hiba demonstrálhatóvá vált, a problémát generáló funkciók használatának elkerülésére a rendszeren belüli hibaüzenetek is figyelmeztettek („Az Ellenőrzés gomb megnyomása után hibák történnek. Kérjük, az Ellenőrzés gombot ne használja a hiba javításáig!”). A lassulásokat, a beléptetési hibákat a több, mint 1500 azonos időben adatrögzítést végző felhasználónak tulajdonították, azonban az adatrögzítési csúcs előre látható volt, hiszen az adatrögzítést megkönnyítő vagy olykor lehetővé tévő funkciók csupán az utolsó negyedévben kerültek kiadásra, azonban mindezekkel együtt is elvárható, hogy egy több tízezres nagyságú gazdálkodói csoportot érintő, hatósági adatszolgáltatás céljából működtetett felület megfelelő kapacitásokkal legyen felvértezve.

Összegzés:

Csupán néhány nagyobb problémacsoportot kiemelve tehát jól látszik, hogy az újonnan bevezetett rendszer a kötelezővé tételének pillanatában még nem állt készen az éles használatra, hogy azon keresztül a felhasználók tűrőhatáron belüli hibák mellett teljesíthessék kötelezettségüket. A felmerülő technikai nehézségek miatt ugyan két héttel meghosszabbításra került a határidő, még a határidőt megelőző egy nappal, 2024. 02. 14-én is adtak ki fejlesztéseket, ami egy ilyen súllyal bíró rendszernél nehezen elfogadható. A WebGN és e-GN cseréjének akkor lett volna szabad megtörténnie, amikor a rendszer tesztfelületén az önkéntes vagy felkért felhasználók megbizonyosodtak annak használhatóságáról, a funkcionalitásra irányuló visszajelzések mellett elvégezték a szükséges terheléses tesztek.

4. A NAK PILOT PROJEKTJE

Ahogy az már a Permetezési napló előzményeiben említésre került, a NAK igen komoly harcot folytatott az ellen, hogy a növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010 (IV. 23.) rendelet 2021.12. 01-jén kihirdetett módosítása szerint 2022. július 1-jét követően minden növényvédő szerez kezelést a NÉBIH által üzemeltetett online Permetezési naplóba kelljen rögzíteni legkésőbb a kezelés megkezdésének időpontjában. Mivel a már készleltett és módosított feltételekkel bevezetésre kerülő elektronikus rendszer indulásakor sem állt még készen az új elektronikus platform, amely integrálta az egyes jogszabályok vagy támogatási jogcímek által előírt Gazdálkodási napló-, illetve egyre többeket érintő nitrát adatszolgáltatást, továbbá a 2023-ban újonnan megjelenő és igen nagy népszerűségnek örvendő Agrár-ökológiai program is tartalmazta a Gazdálkodási napló elektronikus feltöltési kritériumot, már a 2023-as év elején látható volt, hogy kamarai szinten szerepet kell vállalni a megnövekedett és megváltozott adatszolgáltatási adminisztrációk leküzdésében. Mivel országos szinten néhány hónap alatt nem lehetséges egy teljesen új feladat elvégzé-

séhez szükséges keretrendszert felépíteni, a kamarai hálózat munkatársait egy új feladat elvégzésére betanítani, a szükséges informatikai támogató rendszert biztosítani, továbbá még a kötelező használatra előírt Nébih rendszer funkcionalitása is csupán részleges volt, így a NAK leányvállalata, a NAK Agrárszolgáltató Kft. vállalta fel, hogy egy pilot keretein belül kidolgozza a projekt részleteit, amely lerakja a későbbi, országosan működő kamarai tevékenység alapköveit.

Négy vármegyében a NAK falugazdász kollégái önkéntesen vállalták, hogy munkájukon felül piaci alapon működő szolgáltatáshoz hasonlóan megküzdének az új rendszer és kihívásokat tartogató feladat nehézségeivel. Az őket megbízó gazdálkodók tehát egy szerződéses jogviszony keretein belül tudtak segítséget kérni az adatrögzítésre vonatkozóan. Az egyes falugazdászok igen magas gazdálkodói ügyfélszámmal dolgoznak, az egységes kérelem beadási időszakban fejenként akár több száz termelő kérelmét segítenek beadni, így fontos szempont volt, hogy ennél a tevékenységnél is rendelkezésükre álljon minden olyan eszköz, amely gyorsítja munkájukat, segít az ellenőrzésben és végső soron minél több termelő kötelezettségeknél való megfelelést teszi lehetővé. Ennek szellemében két piacon már bizonyított, Gazdálkodási napló kitöltésére specializálódott szoftver került bevezetésre. A szoftverek használata megosztásra került az egyes megyékben, valamint annak érdekében, hogy releváns és objektív összehasonlítás készülhessen a projekt zárásával, olyan kulcsfelhasználók kerültek kijelölésre, akik mind a két szoftver tesztelésében részt vettek.

Bár azóta már a jogszabályi előírások is nagyban változtak, a jövőre nézve pedig még mindig nincs teljeskörűen kidolgozva az egyes támogatások igénybevételéhez, az előírt kötelezettségek teljesítéséhez szükséges rendszer, megannyi szakmai és folyamatszervezési tapasztalat halmozódott fel. A falugazdászok több, mint 1300 szerződést kötöttek 25000 hektár vonatkozásában a Gazdálkodási napló adminisztratív vezetésének tárgyában. A projekt indulásakor érezhető volt, hogy a szerződéskötési folyamat rendkívül új volt a falugazdászoknak, fel kellett építeni a rendszert. Gazdálkodói oldalról kritikuskán bizonyult az adatszolgáltatás, mivel a termelői oldalon szintén újdonságként jelent meg, hogy a napi műveleteiket akár időszakonként tömbösítve is, de megosszák a falugazdászokkal. A falugazdászoknak meg kellett küzdeniük a gyakran hiányos alapokból történő adatrögzítés nehézségeivel, néhányuknak fel kellett zárkózni a szükséges agrárszakmai területeken – növénytermesztési, növényvédelmi, állattenyésztési területeken –, hogy ne kizárólag adatrögzítőként álljanak készen, de fel tudják hívni a figyelmet az egyes támogatási jogcímeik által megkövetelt adattartalomra is. A munka önmagában is kevésbé volt ütemezhető, a legtöbb termelőben többnyire csupán az év végén tudatosult az új támogatás miatti kötelezettség, az új elektronikus rendszer kezelhetőségének nehézsége, de a szoftver akadozása, kiforratlansága, az adatvesztések, leállások tovább növelték a terhet. Az év folyamán temérdek munkát jelentett a piaci szoftver fejlesztői

számára, hogy a Nébih rendszerében lezajló újításokat követően folyamatosan hozzá igazítsák saját rendszereiket a kommunikációt megteremve, fenntartva. Az adatszolgáltatás során azonban nem csupán technikai gondok merültek fel, szükség volt egyes esetekben az elvárások pontosításához minisztériumi állásfoglalásra is. Összességében elmondható, hogy a pilot eredményeként már tapasztalattal rendelkezve került felállításra a NAK új tevékenysége, a Nébih felé jelzett hibák és fejlesztési javaslatok által a rendszer fejlődik, a szabályozás egyszerűsítéséért és átláthatóbbá tételéért pedig jelenleg is folynak a küzdelmek.

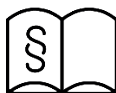
III. KÉSZÜLJÜNK A 2024-ES ADATSZOLGÁLTATÁSI IDŐSZAKRA!

5. JOGSZABÁLYI VÁLTOZÁSOK, KÖTELEZETTSÉGEK ÁTTEKINTÉSE

A 2024-ben bevezetett legfontosabb változás a Gazdálkodási napló vezetésére vonatkozóan a 17/2024. (IV. 9.) AM rendelet a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből megvalósuló Agro-ökológiai Programhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló előírásban megfogalmazott módosítás, amely szerint **egyéb kötelezettségek híján a kizárólag AÖP támogatásban részesülő gazdálkodók 2024-ben már nem kötelezettek a Gazdálkodási napló permetezési és legeltetési adatain felüli további műveletek naplóban való rögzítésére**, a támogatás kifizetéséhez szükséges agrotechnikai műveletek bejelentése a Kincstár egységes kérelem felületén is megtehető, de az AÖP támogatásra vonatkozó, Gazdálkodási naplót érintő kötelezettségek részletesen kifejtésre kerülnek a lenti szövegrészben.

Nézzük át részleteiben, hogy a jelenlegi jogszabályi környezet alapján mely gazdálkodó milyen kötelezettségekkel rendelkezik a Gazdálkodási napló tekintetében!

PERMETEZÉSI NAPLÓ

43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet a növényvédelmi tevékenységről

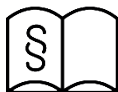
A legszélesebb kötelezettséggel rendelkező kör a fenti rendelet értelmében keletkezik, hiszen az igénybe vett támogatásoktól függetlenül valamennyi, bármilyen típusú növénytermesztést folytató gazdálkodót érint.

A rendelet szerint tehát minden olyan gazdálkodónak, aki értékesítési céllal végez növénytermesztési tevékenységet, a termesztés során végzett valamennyi növényvédő szeres kezeléséről – beleértve a csávázást – naprakész nyilvántartást kell vezetni, amely azt jelenti, hogy a munkavégzést követően 24 órán belül rögzíteni szükséges a rendeletben feltüntetett adatokat a termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló miniszteri rendelet szerinti papír alapú vagy elektronikus Gazdálkodási naplóban vagy a NÉBIH elektronikus felületén. Bár az évközben végzett, naprakész nyilvántartás történhet papír alapú nyomtatványon, egyéb elektronikus rendszerben, a termelőknek – a lenti bekezdésben foglaltak szerinti, a **permetezési naplóban már rögzített adatok kivételével – legkésőbb minden naptári év január 31-ig fel kell tölteni a NÉBIH elektronikus felületére az előző évben elvégzett növényvédő szeres kezelések adatait.**

24 órás rovarölőszeres kezelések elektronikus bejelentése: A 10 hektárnál nagyobb összterületen gazdálkodó termelőknek a rovarölő szeres kezelésekről – ha azt az egységes kérelem felületen alkalmazott hasznosítási kódok szerinti szántóföldi kultúrában végzik – a Permetezési naplót a Nébih elektronikus felületén kell vezetniük, ami tehát azt jelenti, hogy ez esetben a kezelés adatait 24 órán belül nem elegendő a többi kezeléssel együtt papír alapon vagy egyéb szoftverben nyilvántartani, azt kötelező a kezelés megtörténtét követő 24 órán belül a Nébih elektronikus rendszerébe is feltölteni.

A rendelet alapján annak 8. számú mellékletének, vagyis az integrált növényvédelem általános elveinek betartása is kötelező. Ennek keretein belül fontos szerepe van a károsítók folyamatos, a helyszínen végzett megfigyeléseinek, a tudományosan megalapozott előrejelzéseknek és korai diagnosztikai rendszereknek, továbbá a szakirányító javaslatainak, hogy a növényvédelem fenntartható és okszerű legyen. A növényvédelmi megfigyelés tehát része kell legyen a mindennapi gazdálkodói gyakorlatnak, azonban a rendelet alapján jelenleg nem kötelező azt rögzíteni vagy alapesetben arról adatot szolgáltatni (egyres támogatások előírhatják, mely információ mindig adott támogatás blokkjában található).

GAZDÁLKODÁSI NAPLÓ – Nitrát adatszolgáltatás

59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről

A rendelet hatálya kiterjed

- a) nitrátérzékeny területen – a magánszemélyek háztartási igényeit meg nem haladó mértékben állattartást végző mezőgazdasági tevékenységet folytatók kivételével – valamennyi gazdálkodóra, továbbá a
- b) nitrátérzékeny területen kívül az adatszolgáltatás és a nyilvántartás tekintetében a magánszemélyek háztartási igényeit meghaladó mértékben állattartást végző gazdálkodókra.

A továbbiakban tehát szintén egy olyan szélesebb kör naplóra vonatkozó kötelezettségeit nézzük át, amely nem opcionálisan igénybe vehető támogatásokhoz kötött, hanem valamennyi növénytermesztési tevékenységet végző gazdálkodót érint, aki a termelést nitrátérzékeny területen végzi. A kötelezettek köre a növénytermesztőkön felül kiegészül azon állattenyésztőkkel, akiknél a volumen meghaladja a háztartási igényeket.

A háztartási igény

5 számosállat/ingatlan, baromfi esetén 3 számosállat/ingatlan. Egy számosállat 500 kg élősúlynak megfelelő állatot jelent.

A kötelezett gazdálkodóknak tehát papír alapon vagy a Nébih elektronikus felületén vezetnie szükséges

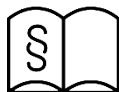
- az **alapadatokon** (Gazdálkodói adatok, terület összesítő, termőhely adatok, egyes növénytermesztési ágazatoknak megfelelő hasznosítási adatlapok) felül a nitrátérzékeny területeken végzett
- **agrotechnikai műveleteket,**
- a **tápanyag-utánpótlásra** vonatkozó műveleteket,
- **öntözési adatokat.**

A rögzítendő adatok köre bővül a nitrátérzékeny területeken felüli *további parcellák* vonatkozásában,

- ha a gazdálkodó **szervestrágyát alkalmazott** bármelyik tábláján vagy
- **legeltetés** zajlott valamelyik területén. Ebben az esetben az ott elvégzett művelet adatait is szükséges feltüntetni a naplóban.
- Amennyiben a gazdálkodó rendelkezik trágyatárolóval, köteles rögzíteni az adatszolgáltatás keretein belül valamennyi **szervestrágya eseményt.**
- A fent definiált háztartási igényt meghaladó mértékű állattartás esetén a nitrát adatszolgáltatás részét képezi az **állatállomány-változást** tartalmazó adatok köre is, melyeket **havi szinten (legkésőbb 30 napon belül) kell vezetni.**

Az említett műveleteket azok elvégzésétől számított 15 napon belül rögzíteni kell a papír alapú naplóban vagy a Nébih felületén, továbbá a papír alapú nyilvántartás esetén a tárgyévi adatokat kötelező feltölteni a Nébih elektronikus Gazdálkodási napló felületére tárgyévet követő év március 31-ig.

GAZDÁLKODÁSI NAPLÓ – Feltételeesség

50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet az egységes területalapú támogatások és egyes vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” fenntartásához szükséges feltételrendszer, valamint az állatok állategységre való átváltási arányának meghatározásáról

81/2009. (VII. 10.) FVM rendelet a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó ellenőrzések lefolytatásával, valamint a jogkövetkezmények alkalmazásával kapcsolatos szabályokról

16/2024. (IV. 9.) AM rendelet a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről

A támogatások alapfeltételeit 2022. december 31-ig a Kölcsönös Megfeleltetés (KM) tartalmazta, majd 2023-tól – az esetek zömében – felváltotta a Feltételeesség, mely magába ötvözte a KM és a Zöldítés egyes elemeit. 2023-ban és jelen 2024-es évben is vannak még olyan támogatások, ahol a KM és a Feltételeesség szabályait is be kell tartani alapfeltételként, bár a két előírásrendszer jelentősen átfed, továbbá folyamatban vannak az egyeztetések arra vonatkozóan, hogy a kettősség megszüntetésre kerüljön és a továbbiakban már csupán a Feltételeességnek való megfelelésre kelljen koncentrálni.

1. A Kölcsönös megfeleltetés esetében 2024-ben is

- a Helyes Mezőgazdasági és környezeti Állapot (HMKÁ) előírásait a 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet, míg
- a Jogszabályban foglalt gazdálkodási követelményeket (JFGK) a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó ellenőrzések lefolytatásával, valamint a jogkövetkezmények alkalmazásával kapcsolatos szabályokról szóló 81/2009. (VII. 10.) FVM rendelet tartalmazza.

Az alábbi támogatásokra vonatkozik a Kölcsönös megfeleltetés előírásrendszere is a Feltételeesség mellett:

- VP-M15 Erdő-környezetvédelem (ÚMVP – EMVA erdő környezetvédelem)
- VP3-14.1.1-23 A tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás (VP-tejszerkezet)
- VP5-8.1.1-16 Erdősítés támogatása, első kiviteli támogatás igénylése
- VP4-15.1.1-17 Erdő-környezetvédelmi kifizetések
- VP5-8.2.1-16 Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
- VP3-14.1.3-22 Kiskérődző állatjóléti támogatás
- VP3-14.1.2-22 Méh állatjóléti támogatás
- VP3-14.1.4-22 Baromfi állatjóléti támogatás

2. Feltételesség szabályrendszere – mind a HMKÁ, mind a JFGK vonatkozásában

- a) 2023-ban az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapból, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló 14/2023. (IV. 19.) AM rendelet határozta meg.
- b) 2024 vonatkozásában a Feltételesség előírásrendszerét – HMKÁ és JFGK – a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló a 16/2024. (IV. 9.) AM rendelet foglalja magába.

Az alábbi támogatások esetében a Feltételesség szabályait az üzem egész területén be kell betartani a támogatásokért cserébe:

- A fenntarthatóságot elősegítő alapszintű jövedelemtámogatás (BISS)
- A fenntarthatóságot elősegítő, átcsoportosítással nyújtható kiegészítő jövedelemtámogatás (CRISS)
- A fiatal mezőgazdasági termelők támogatása
- Cukorrépa termesztés támogatása (CIS)
- Rizstermesztés támogatása (CIS)
- Zöldségnövény termesztés támogatása (CIS)
- Ipari zöldségnövény termesztés támogatása (CIS)
- Ipari olajnövény termesztés támogatása (CIS)
- Extenzív gyümölcsstermesztés támogatása (CIS)
- Intenzív gyümölcsstermesztés támogatása (CIS)
- Termeléshez kötött közvetlen anyajuhtartás támogatása (CIS)
- Termeléshez kötött közvetlen anyatehéntartás támogatása (CIS)
- Termeléshez kötött közvetlen hízottbikatartás támogatása (CIS)
- Tejhasznú tehéntartás támogatása
- Szemes fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása (CIS)

- Szálas fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása (CIS)
- Agro-ökológiai program
- VP-M08 Mgte támogatás (ÚMVP - EMVA mezőgazdasági területek erdősítése)
- VP4-11.1.1.-11.2.-18 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása
- VP4-10.1.1-21 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés
- VP4-11.1.1-11.2.1-21 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása
- VP5-8.1.1-16 Erdősítés támogatása jogcímben a fenntartó, ápolási és jövedelem-pótló kifizetések
- KAP-RD23-1-24 – Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések;
- KAP-RD34-1-24- Erdő területeknek nyújtott Natura 2000 kompenzációs kifizetések

Biológiai sokféleség megőrzése – HMKÁ 8. előírás:

Ezen előírásban elvárt 2024-ben, hogy az üzem szántóterületének (beleértve az ideiglenes gyepet is) legalább 4 %-át ökológiai másodvetés (1-es szorzóval) nitrogénmegkötő növény talajtakarásos parlag egyéb nem termelő tájképi elem, védett tájképi elem alkossa

VAGY

Az eGN vezetése az említett esetekben elvárt, beküldése azonban nem előírt.

- Az ökológiai jelentőségű másodvetésként figyelembe vett területen a mezőgazdasági termelőnek a megfelelő növényfajok keverékéből álló vetőmagok felhasználását és az ökológiai jelentőségű területen a növényvédőszer-használati tilalom betartását a **Gazdálkodási napló adataival kell igazolnia**, és azokat tíz évig meg kell őriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében jogosult ellenőrizni az esetleges mintavételezéssel együtt.
 - A nitrogénmegkötő növényekkel bevetett területként figyelembe vett területen a mezőgazdasági termelőnek a nitrogénmegkötő és nem nitrogénmegkötő növény keverékeiben előforduló növények csíraszámarányát, ahol a nitrogénmegkötő (pillangós) növények aránya legalább 50%,
 - » a 16/2024. (IV. 9.) AM rendelet (12) bekezdés szerinti növénycsoportok esetében a növényeknek a termesztési időszak alatti jelenlétét a földterületen és
 - » a növényvédőszer-használati tilalom betartását
- a **Gazdálkodási naplóval kell igazolnia**, amelyet a Kincstár helyszíni vizsgálat keretében és mintavétellel jogosult ellenőrizni.

FONTOS! A nitrogénmegkötő növényfajok esetében az alábbi természetesi időszakokkal számoljunk:

Növényfaj	Időszak kezdete	Időszak vége
Évelő növények	május 1.	szeptember 30.
Egynyári növények	április 1.	június 20.
Szója	május 15.	július 15.
Zöldborsó	április 15.	június 10.
Lóbab	április 15.	június 30.
Közönséges vagy veteménybab	május 10.	július 20.

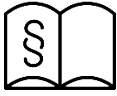
- A talajtakarásos parlagon (pihentetési időszak: január 1. – augusztus 31.) hagyott területként figyelembe vett területen a mezőgazdasági termelőnek a szerinti időszak alatt a növényvédőszer-használati tilalom betartását az Egységes kérelem rendelet szerinti **Gazdálkodási napló adataival kell igazolnia**, és azokat tíz évig meg kell őriznie. A Gazdálkodási naplót a Kincstár a szükség szerinti mintavételezést is tartalmazó helyszíni vizsgálat keretében jogosult ellenőrizni.

A Gazdálkodási napló vezetése kötelező a JFGK 1. tekintetében az alábbi esetek bármelyikében:

- a) erózió veszélyeztetett (12%-os lejtésű) területen történő gazdálkodás esetén;
- b) hígtrágya, szennyvíz, szennyvíziszap, szennyvíziszap komposzt, talajjavító mederanyag vagy kezelt mederiszap kijuttatása esetén.

Naptári évre vonatkozóan a fenti esetekben, továbbá a JFGK 2. során – lsd. Nit-rát adatszolgáltatás megalapozó nyilvántartásnál leírtak – az állattartásra vonatkozó adatokkal kiegészítve folyamatos nyilvántartást kell vezetni a külön jogszabály szerinti Gazdálkodási Napló tápanyag-gazdálkodásra, trágyázásra, parcellaművelési adatokra vonatkozó lapjain. A JFGK 7-8. követelmények betartása magába foglalja, hogy az elvégzett növényvédő szeres kezelésekről Permetezési naplót kell vezetni.

GAZDÁLKODÁSI NAPLÓ – Agro-ökológiai Program

17/2024. (IV. 9.) AM rendelet a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből megvalósuló Agro-ökológiai Programhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól

Az AÖP rendeletben [17/2024. (IV. 9.) AM rendelet] vállalt feltételek teljesítéséhez szükséges adatszolgáltatási kötelezettséget a mezőgazdasági termelő

- a) Az Egységes kérelem rendelet (15/2024. (IV. 9.) AM rendelet 19. §) szerinti agrotechnikai műveletek 15 napon belül a Kincstár felületén történő bejelentésével és
- b) a növényvédőszer-használattal összefüggő adatok (táblaazonosító, növényvédőszer megnevezés kijuttatás időpontja) megadásával teljesíti.

A növényvédőszer-használattal összefüggő adatokat a mezőgazdasági termelő tárgyévét követő év január 31-éig

- a) az egységes kérelem felületen a Kincstár által közleményben közzétett formában történő adatbevitellel, vagy
- b) a Gazdálkodási napló részét képező Permetezési napló papír alapon történő vezetése esetén annak egységes kérelemre történő feltöltésével teljesíti.

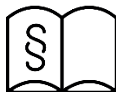
Ha a mezőgazdasági termelő a növényvédőszer-használat nyilvántartását a Gazdálkodási napló tartalma alapján, a NÉBIH e célból létrehozott felületén elektronikusan vezeti, akkor a Kincstár részére a NÉBIH szolgáltatja a növényvédőszer-használattal összefüggő adatokat az egységes kérelem benyújtását követő év február 10. napjáig.

A választott gyakorlatok teljesítése adminisztratív ellenőrzéssel és helyszíni vizsgálattal (a továbbiakban együtt: ellenőrzés) történik, amelyet a Kincstár az egységes kérelem keretében benyújtott adatok alapján, a fentiek valamelyike szerint teljesített növényvédőszer-használattal összefüggő követelmények, valamint a Gazdálkodási napló legeltetési napló betétlapja alapján végez el.

Amennyiben tehát a mezőgazdasági termelő kizárólag AÖP támogatási jogcím esetén kötelezett a Gazdálkodási napló vezetésére és elektronikus adatszolgáltatásra, és csak a Kincstár felületén teljesíti a növényvédőszer-használattal összefüggő adatok bejelentését, ugyan az AÖP-ben meghatározott kötelezettségét teljesítette, azonban **a 43/2010. (IV. 23.) FVM rendeletnek kizárólag párhuzamos adatrögzítés által tud megfelelni, mivel a Kincstár nem adja át az e-GN felületnek a növényvédelemmel kapcsolatos adatokat.**

Amennyiben a gazdaság területein folyt legeltetés, úgy a gazdálkodó legeltetett területekkel összefüggő műveletek rögzítésére kötelezett, melyet már kizárólag a Gazdálkodási napló papír alapú, majd elektronikus adatszolgáltatásával vagy elektronikus vezetésével tud teljesíteni.

GAZDÁLKODÁSI NAPLÓ – Termeléshez kötött támogatás

19/2024. (IV. 9.) AM rendelet a Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételeinek szabályairól

Valamennyi termeléshez kötött támogatást igénylő termelő Gazdálkodási naplóra vonatkozó kötelezettségeit az egységes kérelem rendelete határozza meg.

A növénytermesztési ágazatban alkalmazandó közös szabály termeléshez kötött támogatás igénybevétele esetén, hogy a gazdálkodó által történő minősített szaporítóanyag 19/2024. (IV. 9.) AM rendelet 3. és 5–10. melléklet szerinti mennyiségben történő felhasználása adott terület vonatkozásában Gazdálkodási naplóban rögzített adatai alapján állapíthatók meg.

Rizstermesztés – A 2,5 t/ha minimális hozam meglétét – a Gazdálkodási naplóban rögzített adatok mellett – a mezőgazdasági termelő az általa rizs termesztésének támogatására jogosult területen termelt rizs

- a) betárolása esetén a 11. melléklet szerinti tárolási naplóval vagy a tárolást és a betárolt mennyiséget igazoló egyéb dokumentummal vagy
- b) a betakarítást követő két héten belüli értékesítése esetén számlával vagy felvásárlási jeggyel igazolja.

Zöldségnövény termesztése – Torma, spárga, menta, tárkony, rozmarying saját állományról való vegetatív szaporítással történő termesztése esetén, a termeléshez kötött közvetlen támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában a gazdálkodó a 3. melléklet szerinti hektáronkénti minimális dugvány vagy tősarj felhasználásáról nyilatkozik, és a ténylegesen felhasznált mennyiséget a Gazdálkodási naplóban rögzíteni köteles.

Szemes fehérjetakarmány-növény termesztése – Mezei borsó termesztése esetén a termeléshez kötött közvetlen támogatás igénylése céljára bejelentett teljes terület vonatkozásában a termelő a termeléshez kötött támogatás rendeletének 9. melléklet szerinti, hektáronkénti minimális mennyiségű minősített szaporítóanyag felhasználásáról nyilatkozik, továbbá a felhasznált mennyiséget a Gazdálkodási naplóban is rögzíti. A minimális hozam meglétét a Tárolási naplón vagy betárolt mennyiséget igazoló egyéb dokumentumon, a betakarítást követő két héten belüli értékesítés esetén számlán vagy felvásárlási jegyen felül a Gazdálkodási naplóban is szükséges rögzíteni.

GAZDÁLKODÁSI NAPLÓ – További kötelezettségek

A Gazdálkodási napló vezetését, adatszolgáltatását az alábbi, a Vidékfejlesztési Programban és a Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervében meghirdetett pályázatok is előírják, amelyek a napló vezetésével kapcsolatban további specifikus előírásokat támaszthatnak, így azokról érdemes a felhívásból tájékozódni, illetve a kitöltési útmutatóból, amely a NÉBIH honlapján elérhető.

1. VP4-10.1.1-21 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés (a továbbiakban: AKG)
2. VP4-11.1.1-11.2.1-18 és VP4-11.1.1-11.2.1-21 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása (a továbbiakban: ÖKO)
3. KAP-RD23-1-24 NATURA 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések (a továbbiakban: VP KAP NATURA 2000 GYEP)
4. VP4-4.4.1-16 Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások
5. VP4-4.4.2-16 Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: vízvédelmi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése
6. VP-5-4.1.1.6-15 Az állattenyésztési ágazat fejlesztése – trágyatárolók építése
7. VP3-14.1.1-23 A tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás
8. VP2-4.1.3.3-16 Kertészet korszerűsítése – gyógy- és fűszernövény termesztés-fejlesztése támogatás
9. VP2-4.1.3.2-16 Kertészet korszerűsítése – ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével támogatás
10. VP2-6.1.1-16 A fiatal mezőgazdasági termelők számára nyújtott induló támogatás
11. VP2-4.1.3.6-17 Borszólóültetvény telepítés támogatása

12. VP2-4.1.3.2-4.1.3.3.-5.1.1-21 és KAP-RD01a-RD12-1-24 Kertészet – ültetvény-telepítés és gyógynövénytermesztés támogatása
13. VP2-4.1.3.5-21 Kertészeti üzemek megújításának támogatása

6. AKTUÁLIS NEHÉZSÉGEK

- A legnagyobb problémát a rendszer fejlesztésében és a felhasználók adatrögzítési oldaláról is a Nébih e-GN és MÁK EK felületének eltérő logikája és felépítése jelenti. Bár a Felek folyamatosan egyeztetnek, a rendszerek összehangolása során rengeteg apró részlet akaszthatja még el a folyamatokat.
- Bár az AÖP lehetővé teszi, hogy a permetezésre vonatkozó adatok az EK felületen kerüljenek rögzítésre, ismert, hogy a MÁK felületéről történő adatátadás a rögzített növényvédelmi kezelések vonatkozásában nem várható, hiszen a Nébih felülete részletesebb adattartalmat kíván meg a növényvédő szerrel végzett kezelések tekintetében, így amennyiben a gazdálkodó kizárólag az AÖP-nek való megfelelésre összpontosít, egy esetleges növényvédelmi bírság kiszabását kockáztatja, ha elfelejtkezik az adatok 2025. 01. 31-ig Nébih felületére való feltöltéséről.
- Ha a Nébih felületén már feltöltésre kerültek bizonyos műveletek, majd az EK szinkronizáció alapján korrekcióra kerül például egy tábla területe vagy kultúrája, új funkciók szükségesek az e-GN felületén, hogy megkönnyítsék az adatok pontosítását a felhasználó számára, könnyen nyomon követhető legyen a változás, felhívja a felhasználó figyelmét a rendszer a pontosításokból eredő teendőire.
- 2024-ben mivel még nem lesz naprakész interface a Nébih és a MÁK között, a rendszer felépítése a táblák szerkezetét tekintve viszont már megköveteli majd azok kötelező párosítását. Ebből adódóan például, ha az EK felületen már korrekcióra kerül a tévesen rögzített kultúra (legfeljebb 2024. 09. 30-ig), előfordulhat, hogy az e-GN-ben még korábban rögzített, hibás kultúrára kell majd jelenteni a műveleteket, mivel a 24 órás rovarölőszeres kezelés miatt nem lesz lehetőség megvárni a következő adatátadást, a kötelező párosítás viszont manuálisan már nem lesz felülírható.

7. VÁRAKOZÁSOK A 2024-ES ADATSZOLGÁLTATÁSSAL KAPCSOLATBAN

Stabil, működő szoftver – Ha a Nébih elektronikus rendszerére szorítkozunk, a hibajavítások eredményeképp egy legalább meglévő funkcionalitásával stabi-

lan működő rendszerre van szükség. A szoftverösszeomlások elkerülése és egy felhasználóbarát felület kialakítása érdekében, támogató működést célzó fejlesztések kidolgozására, terheléses tesztek során folytatott közreműködéshez olyan felhasználók bevonása szükséges, akik aktívan, a gyakorlatban használják a rendszert.

Naptári év használata – Amiben már biztosan lesz változás, 2024 őszétől a felületről kivezetésre kerül a gazdálkodási év tagolás, ami azt jelenti, hogy a területeken zajló műveleteket folytatólagosan a dátumok megadásával lehet majd rögzíteni, mellyel naptári évenként, a Kincstári ellenőrzéseknek megfelelően lehet majd a műveleteket elkülöníteni. 2024-ben ez még vélhetően technikai úton kerül megvalósításra, de ennek részletei még váratnak magukra.

Folyamatos EK szinkron, szerkeszthető mezők – Fejlesztés alatt van a Kincstár egységes kérelem EK felületével való folyamatos adatátadás kiépítése, mely révén az EK-ban megjelenő parcellákra vonatkozó alapadatokban történő változások vélhetően jóváhagyás mellett, de átvezethetők lesznek a napló felületére, nem csupán évi egyszeri ösfeltöltés segíti majd az adminisztráció csökkentését, a két rendszerben megjelenő adatok összhangját. Ez a cél 2024-ben valószínűleg még többszöri adatátadással valósul majd meg, a naprakész szinkronizáció a tervek szerint 2025-re várható. Ez megköveteli, hogy a rendszerben eddig lezárt adatok szerkeszthetők maradjanak a jövőben, így adminisztrációs hiba esetén is várhatóan könnyebb lesz majd a korrekció. Az e-GN felületen a parcellák rögzíthetősége viszont szigorúbb keretek közé kerül, mivel a folyamatos szinkron miatt a táblaszerkezetet a két rendszer között egy az egyben meg kell majd feleltetni, kötelező lesz a parcellákat párosítani, továbbá az EK-ból érkező hasznosításokat használni adott parcella tekintetében. Az e-GN-ben szereplő táblákat tekintve csupán akkor lehet eltérés, ha a termelő már az EK beadási időszakot követően kezdett bele egy új területet hasznosításába.

Műveleti kódtár racionalizálása – Az EK-ban jelentésköteles műveletek összehangolásra kerülnek a Nébih felületén rögzíthető műveletekkel, melyek mellett megjelenítésre kerül, hogy EK-s műveletről (például AÖP-ben vállalt művelet) van szó.

Növényvédőszer-lista tisztítás – Ahogyan korábban kifejtésre került, jelenleg a rendszerben a növényvédő szerek adatbázisa megtévesztő, a párhuzamos engedélyek miatt egy készítmény teljesen azonos elnevezéssel, minden megkülönböz-

tező információ nélkül többször is szerepel, kiválasztható a listában. Az idei évben szükséges feloldani ezt a technikai problémát. Az ellenőrzésekben nagy segítséget nyújt és gyorsítja a folyamatot, ha az alkalmazott növényvédő szerek a listából kerülnek kiválasztásra. Korábban szabad szövegesen beírva az „Egyéb” kategóriát kiválasztva rögzíthető volt bármilyen készítmény, mely funkciót esetenként a felhasználók és a külső szoftverek a betöltés során nem a rendeltetésének megfelelően használtak, a keresés helyett gyakran minden terméket így rögzítettek. Ez meglehetősen nehezítette és elhúzta az ellenőrzéseket, ezért a kategória kivezetésre kerül, a használható listát bővítik minden ismeretes egyszerrű anyaggal is.

Hibajelzések, beépített figyelmeztetések – A területek és hasznosítások adataiban jelentkező EK szinkron is indukálni fogja, hogy a rendszer figyelmeztetésekkel támogassa az adatrögzítőt (EK-n megváltozott kultúra, eltérő terület méret stb.), azonban a felhasználóbarát adatrögzítés érdekében szükséges a rögzített adatok minőségére vonatkozóan is rendszeren belüli jelzéseket beépíteni.

8. HOGYAN ÁLLJUNK NEKI A 2024-ES NAPTÁRI ÉV ADATSZOLGÁLTATÁSI IDŐSZAKÁNAK?

0. A 10 hektárnál nagyobb szántóföldi területtel rendelkező gazdálkodók esetén a rovarölő szerek kezeléseket be kell jelenteni, így fontos, hogy amennyiben érintettek vagyunk, az adatrögzítést el kell végezni.

Ha piaci szoftver segítségét vesszük igénybe, figyeljünk rá, hogy a rögzített munkaművelet a szinkronizáció segítségével kerüljön át a Nébih elektronikus rendszerébe, hiszen csupán az áttöltött adatok felelnek meg a jogszabályi kötelezettségnek.

1. A 0. ponton kívüli adatrögzítés esetén érdemes a papír alapú nyilvántartást választani és megvárni az ősre tervezett, korábban „ős-feltöltésnek” nevezett EK adatáttöltést. Amennyiben változik a kultúra az EK benyújtást követően, fontos, hogy 2024. 09. 30-ig pontosítani kell az adatot az EK felületen, hogy a napló vezetése a megfelelő kultúra vonatkozásában tudjon megtörténni.

15/2024. (IV. 9.) AM rendelet

**Az egységes kérelem kijavítása, részben vagy teljes egészében tör-
tendő visszavonása**

15. § (1) Az egységes kérelem kijavítására, valamint az egységes kérelem részleges vagy teljes visszavonására – a termeléshez kötött anyatehéntartás támogatása kivételével – a tárgyév szeptember 30-ig van lehetőség.

2. Az EK-ban vállalt kötelezettségeket részletesen ellenőrizni kell, tervezzük meg ezek alapján a gazdálkodói gyakorlatot, hogy a támogatás kifizetésének ne állja útját elfelejtett vagy nem teljesített kötelezettség.

3. Az elvégzett műveleteket a Gazdálkodási napló formanyomtatványban vezessük, hogy az adatrögzítés időpontjára minden szükséges, rögzítendő információ rendelkezésre álljon. Készüljünk fel!

4. Ha igényeltünk AÖP támogatást és valamelyik területünkön növényvédő szeres kezelést végzünk, érdemes papír alapon, majd a Nébih felületén rögzíteni, mivel az itt rögzített adatok 2025. 02. 10-ig a szükséges ellenőrzések lefolytatásához átadásra kerülnek a Kincstár részére. Amennyiben a növényvédelmi kezeléseket a Kincstár felületén vezetjük, azok nem kerülnek át a Nébih felületére, így ha párhuzamosan nem kerülnek rögzítésre az adatok 2025. 01. 31-ig a Nébih felületén is, úgy a 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet szerinti meg nem felelést, a növényvédelmi bírságot kockáztatjuk.

5. Amennyiben szaktanácsadó vagy falugazdász készíti el a naplónkat, keressük fel időben és konzultáljunk, lehetőség szerint rendszeres gyakorisággal, egyeztetett formában szolgáltatassunk adatokat a hatékony rögzítés érdekében.

6. Amennyiben elektronikus adatszolgáltatási kötelezettségünk is van, az Ügyfélkapus hozzáférés megkönnyítheti és gyorsíthatja az ügyintézését, ne hagyjuk az utolsó pillanatra. Ügyfélkapu nyitása személyesen kormányablakban vagy okmányirodában, online pedig elektronikus személyi igazolvány birtokában lehetséges.

7. Ha magunk vezetjük a Gazdálkodási naplót papír alapon, az elektronikus adatfeltöltéssel nem érdemes megvárni az év végét, legkésőbb ősszel az EK adatszinkronizációt követően kezdjük el rögzíteni a szükséges adatokat a Nébih felületén, hogy amennyiben a leterheltség okozta felületi probléma ismét nehezítené a szoftver használatát, ne kockáztassuk az adatszolgáltatásra vonatkozó **2025. 01. 31-es határidőt**.

Ha egyéb, piaci szoftverből töltjük át a Gazdálkodási napló adattartalmát, a 2024-es évre vonatkozó teljes adatszolgáltatás befejezését követően a biztonság kedvéért érdemes a Nébih felületére egyszer belépve is ellenőrizni a sikeres áttöltést, esetleg a PDF formátumú napló letöltésével ellenőriznünk az adatfeltöltést.

A nitrát adatszolgáltatás esetén a határidő 2025. március 31.

9. IDÉN MÁR 1000 ÜGYFÉLSZOLGÁLATI PONTON ÁLLNAK RENDELKEZÉSRE A FALUGAZDÁSZOK

Reagálva az új Közös Agrárpolitika és az elektronikus Gazdálkodási napló által támogatott megnövekedett adminisztrációs terhekre, átalakult és országosan mintegy 700 főre bővült a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara falugazdász-hálózata. A falugazdászok 2024 áprilisától falugazdász tanácsadóként az eddigieknél is szélesebb körben támogatják majd a gazdálkodók munkáját, hiszen nem csupán a Gazdálkodási napló elektronikus vezetésében van szükségük támogatásra a termelőknek, de az új Közös Agrárpolitika és a megnövelt társfinanszírozás által biztosított 2900 milliárd forint kerettel rendelkező új pályázati lehetőségek is csupán akkor tudják majd a mezőgazdaságban fejlődését, a hatékonyság és termelékenység növekedését eredményezni, ha sikerül megfelelni az egyre szigorodó uniós előírásoknak. A falugazdász tanácsadói megnevezés nem csupán a feladatkör elnevezésében megmutatózó változás, de a létszámnövekedésnek köszönhetően a jövőben az egyes falugazdászoknak több ideje jut majd egy-egy termelőre, továbbá a szakmai felkészítők és képzések révén szélesebb körben és hatékonyabban tudnak majd segíteni a támogatások lehívásában, továbbá az

adminisztrációs kötelezettségek teljesítésében. A megszokott, állat- és területalapú támogatások igénylésében nyújtott közreműködésen túl lehet számítani a falugazdászok közreműködésére az egyeztető, illetve műholdas ellenőrzés nyomán küldött Területi Monitoring Rendszer (TMR) végzések során, részletes tájékoztatást nyújtanak a vidékfejlesztési pályázatokról, a gazdálkodás jellemzői alapján személyre szabottan ismertetik a pályázni készülőkkel a lehetőségeket és a feladatokat.

A falugazdász tanácsadó nem keverendő össze a NAK által nyilvántartott névjegyzéki szaktanácsadókkal, akik egy vagy akár több tématerületre specializálódva a gyakorlati kérdésekben segítik a gazdálkodók innovatív és fenntartható élelmiszer-előállítását, mezőgazdasági termelését, új technológiák elsajátítását, jó gyakorlatok megosztását.

Agrártámogatási Tanácsadói Irodavezető

Kérjük, kövessen minket a Facebook-on is, ahol a lehető leghamarabb informáljuk előadásainkról, akcióinkról, valamint elolvashatja szakértőink írásait egy-egy nagyobb horderejű változásról. Ne feledje bekapcsolni az értesítéseket a „Tetszik” gomb megnyomása után! Itt tesszük közzé azt is, ha egy előadásunk írásos és videóanyaga felkerült weboldalunk archívumába.

<https://www.facebook.com/menedzserpraxis>

Kiadja a Menedzser Praxis Szakkiaadó és Gazdasági Tanácsadó Kft. • Cím: 1139 Budapest, Váci út 99. 4. emelet • Telefon: 06 1 880-7600, fax: 06 1 880-7699 • E-mail: info@menedzserpraxis.hu • honlap: www.menedzserpraxis.hu • Felelős kiadó: a Menedzser Praxis Szakkiaadó és Gazdasági Tanácsadó Kft. ügyvezető igazgatója • Szerkesztő: Paár-Ambrus Mariann • Lapterv: Darabos Gabriella • Tördelés: Rédei Viktor • Hirdetések felvétele: a kiadóban vagy a 06 1 880-7611-es telefonszámon • Nyomdai munkák: Menedzser Praxis Kft. • Együttműködő partnerünk: VIP Controll Kft. • Második évfolyam harmadik szám 2024. június • Felnyitóképzési nyilvántartási szám: B/2020/000053

A kiadványunkban szereplő adatokat és információkat a legnagyobb gondossággal állítottuk össze. • A közölt információkban tapasztalható, időközben bekövetkezett esetleges változásokért nem áll módunkban felelősséget vállalni, ebben az esetben nem garantálhatunk teljes kifogástalanságot. • Minden jog fenntartva! • A kiadó írásos engedélye nélkül a mű kivonatként sem sokszorosítható semmiféle formában (elektronikus és mágneses vagy más adathordozón), így ennek terjesztése és értékesítése is tiltott.